

1. DE DIAGNOSE

“Ik zie afwijkingen in de rechterborst van uw vrouw.
Dat zou kanker kunnen zijn.”

Met de punctienaald nog in mijn oksel en het met bloed besmeurde operatiedoek daaromheen lig ik op de behandeltafel. Op dat moment roept de arts Jeroen de echokamer binnen. Zonder dat ik zijn gezicht kan zien, spuugt de radioloog deze keiharde woorden uit. Er is nog niets zeker, maar beiden weten we: dit is niet goed. Waar we eerst nog uitgingen van een cyste, een verstopte melkklier of gewoon borstweefsel wordt met deze constatering de grond onder onze voeten weggeblazen. Al snel blijkt dat het niet alleen kanker *kán* zijn. Het *is* kanker.

Een uur eerder stappen we enigszins gespannen het ziekenhuis binnen. Maar toch vooral met het idee om er snel weer weg te zijn. Ik zou na de afspraak naar huis rijden, me omkleden, de auto inruilen voor mijn fiets en snel naar Europol rijden om daar de door mij georganiseerde persconferentie in goede banen te leiden. Tot gisteravond elf uur was ik nog druk bezig om alle persberichten en intranetberichten af te krijgen om vandaag eindelijk de start van een internationaal politieproject te presenteren aan de pers. De dag krijgt een andere wending.

Hoewel je in je hoofd natuurlijk een heel klein plekje overhoudt voor slecht nieuws – je ondergaat niet zomaar een mammografie – is er in de aanloop naar de punctie niets dat erop wijst dat er iets mis is. Op dat knobbeltje na. De resolute reactie van de huisarts als ik het haar laat voelen, maakt me wel heel even aan het schrikken, maar al

gauw komt die natuurlijke reactie om het goed te praten. De dokter kan niet door me heen kijken, zij kan geen risico nemen en moet me wel doorverwijzen. Het is vast een cyste.

De woorden van de radioloog dreunen na. Het zou kanker kunnen zijn. Het contrast met de momenten ervoor is groot. Het contrast met de woorden van de lieve verpleegkundige, die even daarvoor mijn borsten in 'de pletter' stopt. Ik zeg dat ik het zo mee vond vallen, het doet amper pijn. Ze is blij voor me dat het meevalt. Nu denk ik dat er iets hypocriets in haar opmerking zat. Zag ze iets op de foto's en wilde ze me alleen maar geruststellen?

De radioloog waar ik daarna heen word gebracht voor een echo, zit met zijn gezicht in zijn beeldscherm en merkt me niet op. De verpleegkundige is wel lief, maar zij stelt me niet gerust. Zou zij ook al iets hebben geweten, denk ik later. Ik ga liggen voor de echo en wacht af. De warme vloeistof op mijn lichaam doet me denken aan de echo's die ik heb gehad tijdens mijn zwangerschappen. Nu gaan we niet op zoek naar een baby, maar naar een tumor. Hoe cru is dat? De radioloog zegt lange tijd niets, terwijl hij met het apparaat over mijn borst beweegt. Eerst links, dan rechts. Ik vind de ijzige stilte verontwaardigend. En dan ineens zegt hij het: "Ik zie afwijkingen. Het kan kanker zijn." Hij draait zich terug naar zijn computer. "Ik ga even een biopsie nemen."

De verpleegkundige maakt de naalden klaar voor de puncties. "Wat een overval, hè?" zegt ze zacht als ze mijn blik ziet. Ik breek. Stil rollen de tranen over mijn wangen. Jeroen zit nog steeds in de wachtkamer. Hij zit zich vast op te vreten. Hij moet weten dat het niet goed is, het duurt te lang. Voor het biopsie verdooft de arts me. Dan een incisie en de dikke naald gaat naar binnen. De radioloog steekt de naalden in mijn borst en neemt stilzwijgend wat weefsel weg. Als hij klaar is, gaat het materiaal naar de patholoog. "Die kan meteen onderzoek doen en dan krijgen jullie straks de uitslag," legt de arts op zakelijke toon uit. Met de naald nog in mijn oksel en het bloed nog overal zegt hij ineens: "Zal ik je man even roepen?"

"Ja graag," stamel ik. Jeroen komt binnen en de arts vuurt zijn voor-